

[Hans Nielsen.]

at det offentlige, det vil sige Staten og Kommunerne, sætter Arbejder i Gang. Selvfølgelig kan det nytte noget, og selvfølgelig er det det offentliges Pligt i Tider som disse at sætte saadanne Arbejder i Gang.

Men selv om Regeringen og de Kommuner, som er demokratisk og socialdemokratisk styret, gør deres bedste og anstrenger sig til det yderste for at skaffe Arbejde, er det jo en Kendsgerning, at vi har en meget stor Arbejdsløshed i Øjeblikket. En stor Del af denne Arbejdsløshed ved vi jo meget vel er Sæsonarbejdsløshed; i alle Tilfælde for Bygningsarbejdernes Vedkommende er der jo altid paa denne Aarstid en Del, der gaar ledige. Men der er jo desværre alt for mange udenfor Sæsonarbejdernes Kreds, som gaar ledige i Øjeblikket, og der er desværre et urimeligt stort Tal, som har gaaet ledige i lange Tider.

Og det er ikke saa underligt, at disse Mennesker er misfornøjede. Det er ikke saa underligt, at disse Mennesker klager, det er ikke saa underligt, at disse Mennesker stiller Krav, saaledes som Tilfældet er, for de er blevet i allerhøjeste Grad uretfærdigt behandlet.

Naar der er saa mange Mennesker, der er kommet lige til Randen af Afgrunden, som Tilfældet er, ved vi meget godt, hvor Skylden ligger. Vi erindrer jo alle, hvad der skete i 1927. Da skar man den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse bort. Dette var i Virkeligheden det værste, man kunde gøre overfor de arbejdsløse, og det har ogsaa ført til Fortabelse af mange Menneskeskæbner, det kan man være overbevist om.

Jeg synes, at det, som skete ved den Lejlighed, var noget af det mest ubarmhjertige, man kunde foretage sig overfor arbejdsløse Mennesker. Det, man gjorde, da man i 1927 tog den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse bort, var i Virkeligheden, at man sagde til de arbejdsløse: Vi kan ikke skaffe jer noget at bestille, men vi vil heller ikke give jer nogen Understøttelse, I er ikke af nogen Interesse for os, gaa hen og krepér som Rotter i mørke Kroge, gaa væk fra os, vi har ikke Brug for jer, vi ser hellere, at I gaar til Grunde, Understøttelse vil vi ikke give jer, og Arbejde kan vi ikke skaffe jer.

Det er fra det Tidspunkt, at de Tilstande, som vi nu har her i Landet, er indtraadt, og det er fra det Tidspunkt, at saa mange, man kan fristes til at sige Tusinder, er kommet lige paa Randen af Afgrunden.

Jeg synes, at dette er saa meget mere

oprørende, som det er sket i en Tid, hvor vi i og for sig har haft ganske gode Tider her i Landet. Hvis Samfundet havde været saaledes stillet, at man af Nød og Trang og Mangel paa Penge havde maattet sige: Vi kan ikke hjælpe, stillede Sagen sig dog noget anderledes. Men saaledes har det ikke været i den Tid, tværtimod det har været en gylden Tid siden 1927.

Ganske vist høres der jo mange Klager fra de besiddende over de daarlige Tider, og nogle af dem jamrer sig endda meget stærkere, end de arbejdsløse gør; men jeg tror ikke, vi skal tage alle disse Klager alt for højtideligt. Efter min Formening vil det vare længe, før der dør en Bonde af Sult her i Landet; det er der ikke stor Fare for. I alle Tilfælde har vi haft 3 ualmindelig gode Høstaar her i Landet, og det er jo kun faa Maanedene siden, at de sidste Neg fra den gode Høst blev kørt ind i Laden. Vi har avlet mere Korn end nogen Sinde tidligere, og vi har produceret mange flere Fødevarer end tidligere. Er det da saa mærkeligt, at de arbejdsløse og de hjemløse kræver at faa deres Maver fyldt og faa Tag over Hovedet? Det synes jeg ikke.

Nu ved jeg vel, at selv om vi har produceret og eksporteret flere Fødevarer i 1930 end i de foregaaende Aar, saa har vi ikke faaet saa mange Penge hjem for dem. Efter den Opgørelse, der foreligger, fik vi kun 1 135 Mill. Kr. hjem i 1930 mod 1 195 i 1929. Der er altsaa en Tilbagegang paa 60 Mill. Kr. Men saa slemt er det nu ikke, thi Sagen er den, at man har ogsaa sparet paa Indkøbene af Foderstoffer og Kunstgødning, i alle Tilfælde er der da sparet 12 Mill. Kr., og samtidig har Kødpriserne holdt sig i alt væsentlig uforandret. Kødpriserne er jo ikke gaaet ned i samme Forhold som alt andet, og det Kød, som er afsat til den indenlandske Befolkning, maa der altsaa have været en forholdsvis bedre Fortjeneste paa end paa det, der er eksporteret.

Jeg tror da heller ikke, at det ser saa sort ud, som mange ønsker at gøre det til. Statistisk Departement kommer ganske vist til det Resultat, at Landbruget ikke har tjent saa godt i 1930 som i det foregaaende Aar, idet Nettoudbyttet ikke er blevet større end 45 Kr. pr. ha, og da en ha ansættes til en Værdi af ca. 2 500 Kr., skal jeg villigt indrømme, at det er ikke nogen stor Sum til Forrentning. Men der skjuler sig under Udgifterne Beløb, som vi andre plejer at regne for Indtægter, idet der i Udgifterne i Opgørelsen fra Statistisk Departement er medregnet 150 Kr. pr. ha i